

TS. ĐẶNG THỊ VIỆT ĐỨC - ThS. ĐINH XUÂN DŨNG

Quản trị **TÀI CHÍNH** **DOANH NGHIỆP**

NHÀ XUẤT BẢN
THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

ic
PUBLISHER

TS. ĐẶNG THỊ VIỆT ĐỨC - ThS. ĐINH XUÂN DŨNG

Quản trị **TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP**

NHÀ XUẤT BẢN THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

LỜI NÓI ĐẦU

Các nhà quản trị doanh nghiệp nói chung và các nhà quản trị tài chính doanh nghiệp nói riêng có thể ra các quyết định quản trị hàng ngày theo kinh nghiệm. Tuy vậy, để có thể ứng biến với những thay đổi liên tục của thị trường tài chính và nền kinh tế, các nhà quản trị cần phải nắm vững các lý thuyết, các công cụ để có thể hiểu thị trường, hiểu điều kiện doanh nghiệp mình và đưa ra những quyết định đúng đắn theo hướng có lợi cho doanh nghiệp.

Cuốn sách *Quản trị tài chính doanh nghiệp* được viết nhằm mục tiêu cung cấp kiến thức và công cụ quản trị tài chính doanh nghiệp căn bản, là cơ sở để từng bước tiếp cận, giải quyết các vấn đề cụ thể trong nội dung quản trị tài chính doanh nghiệp. Với đối tượng đầu tiên của cuốn sách là các sinh viên khối ngành kinh tế, tài chính, quản trị, cuốn sách được viết sao cho các sinh viên mới bắt đầu tìm hiểu về chủ đề này cũng có thể hiểu về các quyết định tài chính doanh nghiệp và vai trò của quản trị tài chính doanh nghiệp trong quá trình ra quyết định quản trị toàn doanh nghiệp. Tuy vậy, các độc giả khác cũng có thể tìm đọc cuốn sách như tài liệu tham khảo hữu ích về quản trị tài chính doanh nghiệp.

Trên cơ sở tiếp cận, kế thừa một cách có chọn lọc các nguồn tài liệu phong phú trong và ngoài nước, các văn bản pháp quy do Bộ Tài chính ban hành,... cuốn sách đã đăng tải một lượng kiến thức vừa đủ về các vấn đề gồm:

- Tổng quan về quản trị tài chính doanh nghiệp;
- Giá trị theo thời gian của tiền;
- Định giá cổ phiếu, trái phiếu;
- Nguồn tài trợ đối với doanh nghiệp;
- Chi phí sử dụng vốn và hệ thống đòn bẩy trong doanh nghiệp;

LỜI NÓI ĐẦU

Các nhà quản trị doanh nghiệp nói chung và các nhà quản trị tài chính doanh nghiệp nói riêng có thể ra các quyết định quản trị hàng ngày theo kinh nghiệm. Tuy vậy, để có thể ứng biến với những thay đổi liên tục của thị trường tài chính và nền kinh tế, các nhà quản trị cần phải nắm vững các lý thuyết, các công cụ để có thể hiểu thị trường, hiểu điều kiện doanh nghiệp mình và đưa ra những quyết định đúng đắn theo hướng có lợi cho doanh nghiệp.

Cuốn sách *Quản trị tài chính doanh nghiệp* được viết nhằm mục tiêu cung cấp kiến thức và công cụ quản trị tài chính doanh nghiệp căn bản, là cơ sở để từng bước tiếp cận, giải quyết các vấn đề cụ thể trong nội dung quản trị tài chính doanh nghiệp. Với đối tượng đầu tiên của cuốn sách là các sinh viên khối ngành kinh tế, tài chính, quản trị, cuốn sách được viết sao cho các sinh viên mới bắt đầu tìm hiểu về chủ đề này cũng có thể hiểu về các quyết định tài chính doanh nghiệp và vai trò của quản trị tài chính doanh nghiệp trong quá trình ra quyết định quản trị toàn doanh nghiệp. Tuy vậy, các độc giả khác cũng có thể tìm đọc cuốn sách như tài liệu tham khảo hữu ích về quản trị tài chính doanh nghiệp.

Trên cơ sở tiếp cận, kế thừa một cách có chọn lọc các nguồn tài liệu phong phú trong và ngoài nước, các văn bản pháp quy do Bộ Tài chính ban hành,... cuốn sách đã đăng tải một lượng kiến thức vừa đủ về các vấn đề gồm:

- Tổng quan về quản trị tài chính doanh nghiệp;
- Giá trị theo thời gian của tiền;
- Định giá cổ phiếu, trái phiếu;
- Nguồn tài trợ đối với doanh nghiệp;
- Chi phí sử dụng vốn và hệ thống đòn bẩy trong doanh nghiệp;

- Các phương pháp lựa chọn dự án đầu tư dài hạn;
- Quản trị vốn cố định của doanh nghiệp;
- Quản trị vốn lưu động của doanh nghiệp;
- Chi phí, doanh thu và lợi nhuận của doanh nghiệp.

Cuốn sách do TS. Đặng Thị Việt Đức và ThS. Đinh Xuân Dũng biên soạn trên cơ sở kinh nghiệm nhiều năm giảng dạy môn học "Quản trị tài chính doanh nghiệp" ở Học viện Công nghệ Bưu chính Viễn thông.

Nhóm tác giả trân trọng cảm ơn Nhà xuất bản Thông tin và Truyền thông đã tạo điều kiện để cuốn sách sớm được ra mắt bạn đọc.

Mặc dù rất cố gắng để hoàn thành cuốn sách này với nội dung, kết cấu hợp lý và khoa học, đáp ứng nhu cầu đào tạo trong giai đoạn mới, song cuốn sách khó tránh khỏi thiếu sót, chúng tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc để cuốn sách được hoàn thiện hơn trong lần tái bản sau. Mọi ý kiến đóng góp xin gửi theo địa chỉ email: ducdtv123@gmail.com.

Xin chân thành cảm ơn!

Nhóm tác giả

MỤC LỤC

<i>Lời nói đầu</i>	4
<i>Thuật ngữ và từ viết tắt</i>	12
Chương 1: TỔNG QUAN VỀ QUẢN TRỊ TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP	13
<i>1.1. Quản trị tài chính doanh nghiệp</i>	13
1.1.1. Hoạt động tài chính doanh nghiệp và quản trị tài chính doanh nghiệp	13
1.1.2. Nội dung của quản trị tài chính doanh nghiệp	16
1.1.3. Vai trò của quản trị tài chính doanh nghiệp	18
<i>1.2. Những nhân tố chủ yếu ảnh hưởng tới quản trị tài chính doanh nghiệp</i>	20
1.2.1. Hình thức pháp lý của tổ chức doanh nghiệp	20
1.2.2. Đặc điểm kinh tế - kỹ thuật của ngành kinh doanh ...	24
1.2.3. Môi trường kinh doanh	25
<i>Câu hỏi ôn tập chương 1</i>	26
Chương 2: GIÁ TRỊ THEO THỜI GIAN CỦA TIỀN	28
<i>2.1. Giá trị theo thời gian của tiền</i>	28
2.1.1. Giá trị tương lai của tiền	29
2.1.2. Giá trị hiện tại của tiền	33
2.1.3. Xác định lãi suất tiền vay	38
<i>2.2. Tỷ suất sinh lời và rủi ro</i>	41
2.2.1. Tỷ suất sinh lời	41
2.2.2. Rủi ro và đo lường rủi ro	43
2.2.3. Quan hệ giữa rủi ro và tỷ suất sinh lời	48
<i>Câu hỏi ôn tập chương 2</i>	50

Chương 3: ĐỊNH GIÁ CỔ PHIẾU, TRÁI PHIẾU	52
3.1. <i>Thị trường tài chính đối với doanh nghiệp</i>	52
3.1.1. Khái niệm, chức năng của thị trường tài chính	52
3.1.2. Thị trường tài chính đối với doanh nghiệp	54
3.2. <i>Định giá trái phiếu.....</i>	55
3.2.1. Nguyên tắc định giá.....	58
3.2.2. Định giá trái phiếu trong các trường hợp cụ thể.....	58
3.2.3. Xu hướng vận động giá trị trái phiếu qua thời gian ..	60
3.3. <i>Định giá cổ phiếu.....</i>	62
3.3.1. Nguyên tắc định giá.....	62
3.3.2. Định giá cổ phiếu trong các trường hợp cụ thể	62
3.4. <i>Giá trị của trái phiếu, cổ phiếu trong điều kiện rủi ro</i>	65
<i>Câu hỏi ôn tập chương 3</i>	66
Chương 4: NGUỒN TÀI TRỢ CỦA DOANH NGHIỆP	68
4.1. <i>Tổng quan về nguồn tài trợ của doanh nghiệp.....</i>	68
4.1.1. Nguồn tài trợ và phân loại nguồn tài trợ của doanh nghiệp.....	68
4.1.2. Mô hình về nguồn tài trợ của doanh nghiệp.....	70
4.2. <i>Nguồn tài trợ ngắn hạn của doanh nghiệp</i>	71
4.2.1. Nợ phải trả có tính chất chu kỳ.....	71
4.2.2. Tín dụng nhà cung cấp.....	71
4.2.3. Tín dụng ngân hàng	72
4.2.4. Chiết khấu thương phiếu	74
4.3. <i>Nguồn tài trợ dài hạn.....</i>	76
4.3.1. Phát hành chứng khoán.....	76

4.3.2. Tín dụng trung và dài hạn.....	80
4.3.3. Nguồn từ ngân sách nhà nước	83
4.3.4. Nguồn tài trợ nội bộ.....	83
<i>Câu hỏi ôn tập chương 4</i>	<i>85</i>
Chương 5: CHI PHÍ SỬ DỤNG VỐN VÀ CƠ CẤU NGUỒN VỐN CỦA DOANH NGHIỆP.....	86
5.1. <i>Chi phí sử dụng vốn của doanh nghiệp.....</i>	<i>86</i>
5.1.1. Khái niệm về chi phí sử dụng vốn	86
5.1.2. Chi phí sử dụng vốn của các nguồn tài trợ riêng biệt.....	87
5.1.3. Chi phí sử dụng vốn bình quân của doanh nghiệp	96
5.1.4. Chi phí sử dụng vốn cận biên	99
5.2. <i>Cơ cấu nguồn vốn và đòn bẩy của doanh nghiệp</i>	<i>102</i>
5.2.1. Cơ cấu nguồn vốn.....	102
5.2.2. Đòn bẩy trong doanh nghiệp	106
<i>Câu hỏi ôn tập chương 5</i>	<i>115</i>
Chương 6: ĐẦU TƯ DÀI HẠN CỦA DOANH NGHIỆP.....	118
6.1. <i>Tổng quan về đầu tư dài hạn của doanh nghiệp.....</i>	<i>118</i>
6.1.1. Khái niệm đầu tư dài hạn.....	118
6.1.2. Phân loại đầu tư dài hạn trong doanh nghiệp	120
6.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến quyết định đầu tư dài hạn của doanh nghiệp	123
6.2. <i>Dòng tiền của dự án đầu tư.....</i>	<i>124</i>
6.2.1. Nguyên tắc xác định dòng tiền của dự án đầu tư	124
6.2.2. Xác định dòng tiền của dự án đầu tư	126
6.3. <i>Đánh giá và lựa chọn dự án đầu tư</i>	<i>129</i>

6.3.1. Tiêu chuẩn đánh giá hiệu quả dự án đầu tư	129
6.3.2. Các phương pháp chủ yếu trong việc lựa chọn dự án đầu tư	130
6.3.3. Một số trường hợp đặc biệt trong đánh giá lựa chọn dự án đầu tư	145
<i>Câu hỏi ôn tập chương 6</i>	153
Chương 7: QUẢN TRỊ VỐN CỐ ĐỊNH CỦA DOANH NGHIỆP	156
7.1. Tài sản cố định và vốn cố định của doanh nghiệp	156
7.1.1. Tài sản cố định của doanh nghiệp	156
7.1.2. Phân loại tài sản cố định trong doanh nghiệp	158
7.1.3. Vốn cố định và các đặc điểm luân chuyển của vốn cố định	160
7.2. Khấu hao tài sản cố định	161
7.2.1. Hao mòn tài sản cố định	161
7.2.2. Khấu hao tài sản cố định và các phương pháp tính khấu hao	162
7.2.3. Lập kế hoạch khấu hao và quản lý sử dụng quỹ khấu hao TSCĐ của doanh nghiệp	167
7.3. Quản trị vốn cố định trong doanh nghiệp	170
7.3.1. Nội dung quản trị vốn cố định	170
7.3.2. Các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sử dụng vốn cố định	172
<i>Câu hỏi ôn tập chương 7</i>	173
Chương 8: QUẢN TRỊ VỐN LƯU ĐỘNG CỦA DOANH NGHIỆP	175

8.1.1. Tài sản lưu động và vốn lưu động của doanh nghiệp.....	175
8.1.2. Phân loại vốn lưu động.....	175
8.1.3. Cơ cấu vốn lưu động và các nhân tố ảnh hưởng	177
8.1.4. Các chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sử dụng vốn lưu động.....	177
8.2. <i>Nhu cầu vốn lưu động và các phương pháp xác định nhu cầu vốn của doanh nghiệp.....</i>	180
8.2.1. Nhu cầu vốn lưu động của doanh nghiệp	180
8.2.2. Phương pháp xác định nhu cầu vốn lưu động của doanh nghiệp	181
8.3. <i>Quản trị vốn lưu động.....</i>	186
8.3.1. Quản trị tồn kho dự trữ	186
8.3.2. Quản trị các khoản phải thu.....	192
8.3.3. Quản trị tiền mặt	195
<i>Ôn tập ôn tập chương 8.....</i>	198

Chương 9: QUẢN TRỊ CHI PHÍ, DOANH THU VÀ LỢI NHUẬN CỦA DOANH NGHIỆP

9.1. <i>Chi phí sản xuất kinh doanh và giá thành sản phẩm của doanh nghiệp</i>	200
9.1.1. Khái niệm về chi phí sản xuất kinh doanh	200
9.1.2. Nội dung chi phí sản xuất kinh doanh	200
9.1.3. Phân loại chi phí sản xuất kinh doanh	201
9.1.4. Giá thành sản phẩm, dịch vụ của doanh nghiệp	202
9.2. <i>Doanh thu và thu nhập khác của doanh nghiệp</i>	207
9.2.1. Doanh thu của doanh nghiệp	207
9.2.2. Lập kế hoạch doanh thu.....	212

9.3. Các loại thuế chủ yếu đối với doanh nghiệp.....	214
9.3.1. Thuế giá trị gia tăng.....	214
9.3.2. Thuế tiêu thụ đặc biệt	214
9.3.3. Thuế tài nguyên	215
9.3.4. Thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu.....	216
9.3.5. Thuế thu nhập doanh nghiệp	217
9.4. Lợi nhuận và phân phối lợi nhuận trong doanh nghiệp ...	217
9.4.1. Lợi nhuận và tỷ suất lợi nhuận	217
9.4.2. Kế hoạch hóa lợi nhuận của doanh nghiệp.....	219
9.4.3. Phân phối và sử dụng lợi nhuận trong doanh nghiệp	222
9.4.4. Các quỹ của doanh nghiệp.....	223
Câu hỏi ôn tập chương 9	225
Phụ lục	229
Tài liệu tham khảo.....	247